

מחונן להערכת עבודת חקר אמפירית באזרחות – עדכון 2018

רמת הביצוע של התלמיד/ה			הניקוד	הקריטריונים להערכה: פירוט המטרות והמיומנויות הנבדקות	מרכיבים בעבודת החקר (ממדים)
רמה גבוהה	רמה בינונית	רמה נמוכה			
בין 80% ל 100%	בין 40% ל 79%	עד 40%			
			10	<ul style="list-style-type: none"> • הוצג מבוא הכולל בתוכו: רקע כללי על הנושא הנחקר, בהקשר האזרחי, הצגה של מטרת המחקר, הצגת שאלת חקר באזרחות ממוקדת ומתוחמת וקשורה לבעיה אזרחית. הצגת השערת המחקר, הצגת מושגים מרכזים שידונו בעבודה, הצגת מבנה העבודה על פי חלקיה. • צוינה מתודולוגיית המחקר שנבחרה (מחקר אמפירי) וכלי המחקר שבו יעשה שימוש • הוצגו השיקולים לבחירה במתודולוגיה מסוג זה במחקר הנוכחי 	<p>מבוא</p> <p>10%</p>

			30	<ul style="list-style-type: none"> • הסקירה התיאורטית מספקת את הרקע המדעי התיאורטי לגבי הסוגיה הנחקרת • הסקירה מתבססת על לפחות על 5 - 6 מקורות מגוונים עדכניים הסוקרים את הבעיה הנחקרת מהיבטיה השונים לצורך הבנת מורכבות הבעיה ומענה לשאלת החקר. • הסקירה מציגה את כל המשתנים הנדונים וכן את הקשר בין המשתנים הנחקרים • הסקירה התיאורטית מחולקת לתתי פרקים המציגים היבטים שונים ורחבים של הנושא הנחקר • בכל תת פרק בעבודה יעשה שילוב של לפחות שני מקורות ביבליוגרפיים. • הסקירה כוללת התייחסות למרכיבים שרלוונטיים לתיאור רחב של הבעיה הנחקרת ולמתן מענה לשאלת החקר למשל : מאפיינים, נתונים על הבעיה, גורמים המעורבים בבעיה, הקשיים האזרחיים שהבעיה מעוררת, הדרכים שבהם זוכה הבעיה להתייחסות חברתית פוליטית, הפתרונות הקיימים לבעיה, הצגת הבעיה באמצעות מושגים מתחום האזרחות, בחינת הבעיה לאור היותה של מדינת ישראל מדינה יהודית ודמוקרטית, הצגת זכויות ועקרונות דמוקרטים רלוונטיים, הצגת חקיקה ופסיקה הקשורה בבעיה (אם יש), רשויות אחראיות ומעורבות הצגת עדויות ומקרים המתארים את הבעיה ועוד. • הסקירה כוללת לפחות מקור אחד שהוא חוק / תקנה רלבנטית ומקור אחד שמתייחס לרשות/ הגוף הקשורים בנושא הנחקר או התייחסות לפסיקה בנושא. • המקורות צוינו בעבודה על פי הכללים הנהוגים (אזכורים ורשימה ביבליוגרפית) • המקורות שנאספו עובדו וסוכמו בצורה תמציתית ומקושרת (לא אוסף של סיכומים "העתק הדבק") • נעשה שימוש באסטרטגיה של מיזוג טקסטים בכל אחד מפרקי הסקירה התיאורטית • נושא החקר מוצג בסקירה בצורה משפכית מהכלל אל הפרט או היגיון פנימי אחר • בסיום הסקירה הוצג סיכום קצר של החלק התיאורטי שיציג את הרעיונות המרכזיים ואת עיקרי הדברים שעלו בסקירה. 	<p>סקירת ספרות</p> <p>30%</p> <p>סיכום החלק התיאורטי</p>
			10	<ul style="list-style-type: none"> • בעיית המחקר / שאלת החקר נותחה באמצעות מושגים / מודלים תיאורטיים / גישות מעולם האזרחות למשל : זכויות אדם ואזרח / זכויות פוליטיות / זכויות חברתיות / גישות כלכליות חברתיות / זכויות מיעוטים / עקרונות דמוקרטים, גישות למדינת לאום / הכרזת העצמאות / שסעים בחברה הישראלית. • המושגים התיאורטיים שהוצגו רלוונטיים לניתוח ובדיקת שאלת החקר. • המושגים סוכמו בהרחבה ממקורות מקצועיים מגוונים ונעשה ניתוח וקישור לשאלת החקר. • הוצגו עובדות / נתונים המספקים מענה תיאורטי לשאלת החקר. • קיימת התייחסות לפעולות שנעשו על ידי גוף שלטוני / אזרחי (ארגוני מגזר שלישי) בתחומים שונים כמו : חקיקה / פסיקה / קביעת מדיניות / אכיפה / יישום בפועל של מדיניות / מחאה אזרחית / דו"חות ביקורת, תכניות אופרטיביות, יישום בפועל של מדיניות, פתרונות מוצעים לבעיה ועוד. 	<p>בדיקת הסוגיה הנחקרת הספציפית</p> <p>10%</p>

			10	<ul style="list-style-type: none"> • הוצגה שיטת המחקר • הוצגה שאלת החקר + השערת החקר + המשתנים + הגדרות נומינליות ואופרטיביות למשתנים • הוצג כלי מחקר שמתאים לשאלת החקר • כלי המחקר אכן בודק את כל התופעה הנחקרת ורק אותה. • הוצגו השיקולים לבחירת כלי המחקר ואופן בנייתו (איזה מרכיב של משתנה נבדק בכל פריט של כלי המחקר) • הוצג האובייקט הנחקר (אוכלוסיית מחקר, או מדיה נחקרת וכו'), סיבת בחירתו (מדגם מקרי / נגישות וכו') • קיים תיאור הפעלת כלי המחקר • הוצג ההליך המחקרי הדרך שבה עשה החוקר שימוש בכלי המחקר, התנאים וכו' • הוצג דרך חישוב התוצאות (ממוצעים, שכיחויות, חציון וכו') 	<p>מתודולוגיית המחקר</p> <p>10%</p>
			10	<ul style="list-style-type: none"> • הנתונים הגולמיים מוצגים בצורה ברורה ומופיעים בנספחים (תמלילי ראיונות, טבלת ריכוז נתונים משאלונים וכו') • הממצאים מוצגים ומוסברים באופן גרפי ומילולי בצורה המסייעת להבנה ע"פ המקובל בתחום הדעת, לדוגמה: טבלאות, גרפים, תרשימים או איורים המלווים בהסבר מילולי. • ההסבר המילולי מתייחס לעיקרי הממצאים ואינו חזרה על המוצג באופן גרפי • הממצאים מוצגים בצורה המתאימה לשאלת החקר ע"פ ההגדרות האופרטיביות של המשתנים (קיצוץ נתונים ע"פ מרכיבי ההגדרה של כל משתנה) 	<p>ממצאי המחקר</p> <p>10%</p>
			15	<ul style="list-style-type: none"> • הוצגו בצורה מתומצתת הסוגיות המרכזיות שנידונו במהלך העבודה. • הדיון מציג תשובה לשאלת החקר בהתייחס להשערה שהוצגה. הצגת הפרכה או אישוש להשערה בדרך של טיעון. הטיעון יכלול שני נימוקים לפחות, כאשר לפחות אחד מהם מבוסס על המחקר שערך התלמיד. תוצג מסקנה הנובעת מהנימוקים. מתן הסבר לממצאים והשוואה בין סקירת הספרות והממצאים. במידה ויש ממצאים סותרים לנימוקים שהוצגו – יש להתייחס אליהם. • הוצג מענה לשאלת החקר בהתאם לממצאים שעולים מהמחקר • התשובה/המסקנה הוצגה כתובנה תיאורטית ומעשית הנובעת ממצאי המחקר • קיימת התייחסות ביקורתית לתהליך החקר • הוצגו כיוונים נוספים להתבוננות ולמחקר, המלצות להמשך המחקר בנושא או בנושאים הנובעים ממנו • הוצגו המלצות והצעה לפתרון אזרחי מעשי קונקרטי לבעיית החקר בעקבות תוצאות המחקר 	<p>מסקנות דיון</p> <p>15%</p>
			5	<p>מטה אסטרטגיה – המללת ידע על תהליכי חשיבה הקשורים למיומנויות החקר – אסטרטגיות החשיבה והחקר בהם השתמש התלמיד במהלך כתיבת העבודה.</p> <p>מטה קוגניציה – המללת ידע על תהליכי חשיבה הקשורים לתהליכי העבודה בכלל. (התהליך הלימודי/התהליך האישי/ההיבט הערכי-חברתי)</p>	<p>רפלקציה אישית</p> <p>5%</p>

			5	<ul style="list-style-type: none"> • רישום המקורות נעשה ע"פ אחת השיטות המקובלות • קיימת הלימה בין רשימת המקורות לבין האזכורים בגוף העבודה • הערות השוליים נכתבו ע"פ הכללים 	ביבליוגרפיה ורישום מקורות בגוף העבודה 5%
			5	<ul style="list-style-type: none"> • העבודה כוללת בתוכה תוכן עניינים. הצגה ע"פ הדרישות (שער, עימוד, תוכן עניינים) • העבודה כתובה בשפה תקנית ובצורה ובהירה, מסודרת ומוגהת היטב. • הנספחים כוללים את המרכיבים הבאים: הצעת העבודה המאושרת, תמלילי ראיונות / טפסי שאלונים / דו"חות תצפית... חומרים רלוונטיים אחרים על פי החלטת כותבי העבודה 	מבנה כתיבה ועריכה של העבודה 5%

הערות:

בבדיקה החיצונית יכול המעריך **להוסיף** 5% (5 נקודות) לציון הסופי בהתאם להתרשמותו מהתוצר הסופי של העבודה.
 בבדיקה הפנימית של העבודה ניתן לכל תלמיד ציון אישי. בידי המורה המעריך נתונה הסמכות **לגרוע עד** 20% (20 נקודות) מהציון בעבודה לכל אחד מתלמידי הקבוצה בהתאם למידת תפקודו ולמידת תרומתו לתהליך הקבוצתי.